

Zatrudnianie cudzoziemców

Wymagane dokumenty i procedury legalizacji pobytu i pracy

Dokument opracowany został przez ekspertów z zakresu prawa transportowego Kancelarii Transportowej KOBEN.

koben

Spis treści

Wprowadzenie	3
Jak korzystać z tego e-booka?	4
Słowniczek dokumentów	5
Legalizacja pracy cudzoziemca	7
Legalizacja pobytu cudzoziemca	11
Dokumenty wymagane dla kierowcy międzynarodowego	15
Oferta KOBEN	17

Przedsiębiorco, planujesz zatrudnić cudzoziemca?

Zapraszamy do lektury niniejszego e-booka, dzięki któremu poznasz aktualne procedury zatrudniania cudzoziemców. Poznasz obowiązki pracodawcy, warunki zatrudnienia, wymagane dokumenty oraz sposób ich składania.

W obliczu rosnącego niedoboru pracowników zatrudnianie obywateli spoza Unii Europejskiej to strategiczne rozwiązanie wielu przedsiębiorstw, zwłaszcza w branży transportowej. Warto zaznaczyć, że legalizacja pobytu oraz pracy cudzoziemca wymaga zachowania określonych procedur prawnych.

Do zatrudnienia kierowcy krajowego lub międzynarodowego potrzebne są konkretne dokumenty, a proces może różnić się w zależności od stanowiska i kraju pochodzenia pracownika. W trakcie trwania stosunku pracy, pracodawca ma obowiązek również spełnić szereg obowiązków związanych z zatrudnieniem cudzoziemca.

Gdy po lekturze pojawią się pytania i wątpliwości, warto skorzystać z profesjonalnego wsparcia prawnego. Nasza kancelaria transportowa KOBEN specjalizuje się w tego rodzaju procedurach. Przedsiębiorcom transportowym zapewniamy usprawnienie procesu zatrudniania i wsparcie w załatwianiu formalności.

Jak korzystać z tego e-booka?

Ten e-book został przygotowany dla przedsiębiorców, którzy planują zatrudnić cudzoziemca lub już to robią, ale chcą uporządkować dokumenty i procedury.

Jak z niego korzystać:

1. Zacznij od SŁOWNICZKA DOKUMENTÓW – dowiesz się, czym jest oświadczenie, zezwolenie na pracę, karta pobytu, A1 czy świadectwo kierowcy.
2. Następnie przejdź do rozdziału „Legalizacja pracy cudzoziemca” – sprawdzisz, jakie dokumenty są wymagane od pracodawcy.
3. Potem zapoznaj się z „Legalizacją pobytu cudzoziemca” – aby wiedzieć, na jakiej podstawie cudzoziemiec może przebywać w Polsce.
4. Jeżeli zatrudniasz kierowcę w ruchu międzynarodowym, przeczytaj rozdział poświęcony dokumentom kierowców (świadectwo kierowcy, A1, prawo jazdy z kodem 95).
5. W razie wątpliwości możesz skorzystać z pomocy ekspertów KOBEN.

Słowniczek dokumentów

Oświadczenie o powierzeniu pracy cudzoziemcowi	7
Zezwolenie na pracę typu A	9
Wiza krajowa D	11
Zezwolenie jednolite (pobyt + praca)	12
Zezwolenie na pobyt czasowy	12
Powiadomienie PSZ-PPWPU	14
Kod 95	14
Świadectwo kierowcy	15
Zaświadczenie A1	16

Nie chcesz samodzielnie pilnować wszystkich obowiązków?

Zatrudnienie cudzoziemca to nie tylko wnioski i podpisanie umowy. To także ciągłe obowiązki kadrowo-płacowe, które w transporcie są szczególnie wymagające.

W ramach usługi **KADRY I PŁACE W TRANSPORCIE KOBEN** nasze wsparcie obejmuje:

1. Kadry i płace dla transportu krajowego i międzynarodowego

- Rozliczanie różnorodnych form zatrudnienia oraz uwzględnianie specyficznych dodatków i świadczeń branżowych.
- Naliczanie płacy minimalnej w innych krajach w przypadku przewozów międzynarodowych, zgodnie z obowiązującymi regulacjami.

2. „Wirtualne diety” – obniżanie kosztów ZUS i PIT

- Wszędzie tam, gdzie to możliwe, stosujemy tzw. „wirtualne diety” w celu zmniejszenia podstawy wymiaru składek ZUS oraz podatku PIT.
- Przeprowadzamy wszystkie działania z pełnym poszanowaniem przepisów, tak abyś zyskał optymalne korzyści finansowe i pewność prawidłowych rozliczeń.

3. Rozliczanie dodatkowych świadczeń

- Ekwiwalent za pranie odzieży służbowej, zwroty za sanitariaty oraz inne składniki wynagrodzeń specyficzne dla branży.
- Pełna transparentność rozliczeń, gwarantująca poczucie bezpieczeństwa i komfortu zarówno Tobie, jak i Twoim pracownikom.

4. Kompleksowa obsługa i doradztwo

- Sporządzamy listy płac, deklaracje ZUS oraz rozliczenia PIT/CIT, biorąc pod uwagę indywidualne potrzeby Twojej firmy.
- Pomagamy w doborze optymalnych form zatrudnienia, wspieramy w prowadzeniu akt osobowych i przygotowujemy pełną dokumentację kadrową.

Zaufaj KOBEN i zapewnij sobie spokój, wiedząc, że wszystkie rozliczenia kadrowe i płacowe – zarówno przy przewozach krajowych, jak i międzynarodowych – są prowadzone przez zespół doświadczonych specjalistów. Działamy z myślą o optymalizacji kosztów, pełnej zgodności z prawem oraz maksymalnej przejrzystości dla Twoich pracowników.

Legalizacja pracy cudzoziemca

Zapoznaj się z dokumentami wymaganymi do podjęcia legalnej pracy w Polsce przez obywateli spoza Unii Europejskiej.

Oświadczenie o powierzeniu pracy cudzoziemcowi

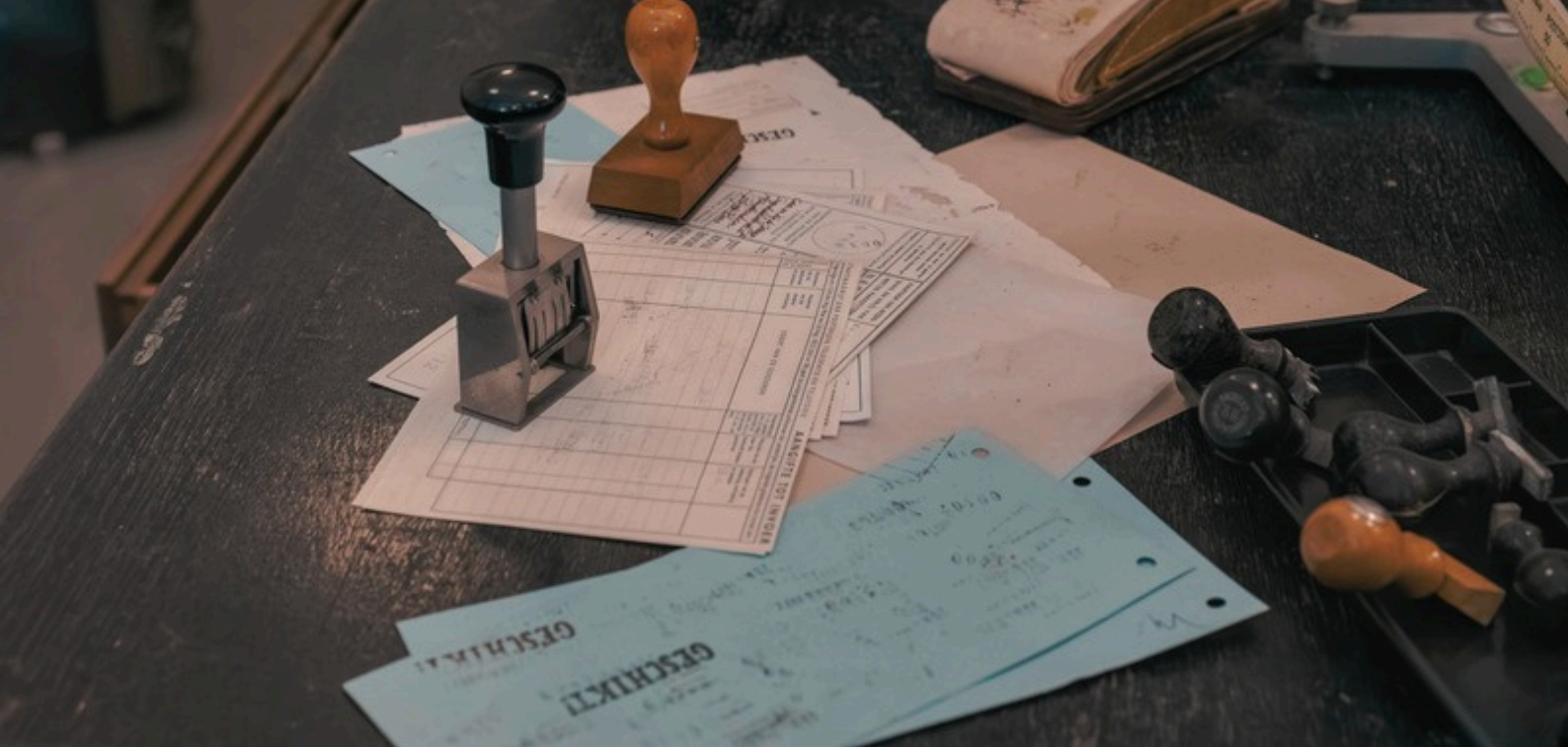
Aktualnie oświadczenie o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi można złożyć tylko elektronicznie, za pośrednictwem portalu praca.gov.pl. Wniosek należy złożyć przed podjęciem pracy przez cudzoziemca.

Warunki, które należy łącznie spełnić, aby złożyć oświadczenie:

- cudzoziemiec, któremu chcesz powierzyć pracę jest obywatelem Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii lub Ukrainy;
- okres zatrudnienia nie przekroczy 24 miesięcy;
- prace, które będzie wykonywał cudzoziemiec, nie dotyczą prac sezonowych (na które trzeba uzyskać zezwolenie);
- praca nie polega na pełnieniu funkcji w zarządzie firmy lub jej reprezentacji;
- dzień rozpoczęcia pracy nastąpi nie później niż za 6 miesięcy od daty złożenia oświadczenia;
- wysokość wynagrodzenia cudzoziemca nie będzie niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku.

WAŻNE!

Cudzoziemiec może podjąć pracę, dopiero gdy powiatowy urząd pracy wpisze oświadczenie do ewidencji oświadczeń. Procedura wpisania oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi przez pracodawcę trwa co do zasady 7 dni roboczych.

Najważniejsze obowiązki pracodawcy po wpisaniu pracownika do ewidencji:

- poinformować pisemnie powiatowy urząd pracy:
 - podjęciu pracy przez cudzoziemca (w terminie 7 dni od rozpoczęcia pracy);
 - niepodjęciu pracy (w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia pracy określonego w ewidencji oświadczeń);
 - że cudzoziemiec nie podejmie pracy lub zakończył pracę przed dniem zakończenia pracy określonym w tym oświadczeniu – wskutek tego powiadomienia oświadczenie ulega unieważnieniu z mocy prawa
- przekazać kopię umowy podpisanej z cudzoziemcem za pośrednictwem portalu praca.gov.pl przed powierzeniem pracy cudzoziemcowi;
- poinformować cudzoziemca o prawie przystąpienia do związków zawodowych;
- podpisać umowę z cudzoziemcem na warunkach określonych w oświadczeniu, a wcześniej przedstawić mu tę umowę przetłumaczoną na język dla niego zrozumiały;
- przestrzegać wszystkich obowiązków wynikających z powierzania pracy, takich samych jak w przypadku polskich pracowników, a także obowiązków związanych z zatrudnieniem cudzoziemca wynikających z innych przepisów (na przykład przechowywanie kopii dokumentu pobytowego cudzoziemca).

Zezwolenie na pracę typu A

Możliwe jest zatrudnienie cudzoziemca na podstawie zezwolenia na pracę typu A, jeżeli cudzoziemiec spełnia poniższe warunki:

- jest obywatelem państwa nienależącego do Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub państwa innego niż Szwajcaria,
- nie jest ustawowo zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę.

O zezwolenie na pracę typu A dla cudzoziemca zawsze występuje pracodawca, który chce go zatrudnić. Wniosek należy złożyć tylko przez internet, za pośrednictwem portalu praca.gov.pl.

Wojewoda w pierwszej kolejności rozpatruje wnioski o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemców, którzy:

- będą wykonywać pracę u przedsiębiorców wykonujących w Polsce działalność gospodarczą o istotnym znaczeniu dla gospodarki narodowej ujętych w wykazie opublikowanym przez Ministra Rozwoju i Technologii;
- kontynuują pracę u tego samego pracodawcy;
- będą pracować w zawodzie zamieszczonym w wykazie określającym grupy zawodów z niedoborami kadrowymi, o ile taki wykaz zostanie określony.

Warunki uzyskania zezwolenia na pracę typu A:

- praca powinna być wykonywana na podstawie umowy z polskim pracodawcą;
- wysokość wynagrodzenia, która będzie określona w umowie z cudzoziemcem, nie może być niższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę i niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku;
- wymiar czasu pracy nie może być niższy niż 1/4 pełnego wymiaru czasu pracy lub wyższy niż pełny wymiar czasu pracy (określona w umowie wysokość wynagrodzenia nie może być niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku).

WAŻNE!

Zezwolenie na pracę wydawane jest na okres nie dłuższy niż 3 lata, chyba że pracodawca prowadzi działalność krócej niż 1 rok lub czas pracy nie będzie przekraczał 1/2 pełnego etatu lub 20 godzin tygodniowo, w takim przypadku zezwolenie jest wydawane na okres nie dłuższy niż 1 rok. Cudzoziemiec nie może rozpocząć pracy, jeśli nie ma zezwolenia.

Jeśli cudzoziemiec posiada zezwolenie typu A, pracodawca musi m.in.:

- przekazać urzędowi kopię umowy zawartej z cudzoziemcem przed powierzeniem pracy;
- uwzględnić w umowie z cudzoziemcem warunki określone w zezwoleniu na pracę (wynagrodzenie co najmniej wysokości minimalnego wynagrodzenia i nie niższe niż na porównywalnych stanowiskach w firmie);
- zawrzeć z cudzoziemcem umowę w formie pisemnej oraz jest zobowiązany do przedstawienia cudzoziemcowi przed podpisaniem umowy jej tłumaczenia na język dla niego zrozumiały;
- przekazać cudzoziemcowi, którego dotyczy zezwolenie, jeden egzemplarz zezwolenia na pracę.

Legalizacja pobytu cudzoziemca

Zapoznaj się z dokumentami wymaganymi do zalegalizowania pobytu w Polsce obywateli spoza Unii Europejskiej.

Wizy

Wizę uzyskuje się przed przyjazdem do Polski we właściwym konsulacie lub ambasadzie. Wniosek o wydanie wizy jest rozpatrywany przez jednostkę konsularną lub dyplomatyczną właściwą ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o wizę.

WAŻNE!

Wiza krajowa w celu wykonywania pracy wydawana jest przez konsula właściwego ze względu na państwo stałego zamieszkania cudzoziemca.

Rodzaje wiz:

- **Wiza typu C** – jednolita wiza Schengen obowiązuje na obszarze strefy Schengen i uprawnia do pobytu na terytorium wszystkich państw tej strefy. Długość pobytu lub pobytów nie może przekraczać 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.
- **Wiza krajowa typu D** – uprawnia do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz do ciągłego pobytu lub do kilku następujących po sobie pobytów na tym terytorium, które trwają łącznie dłużej niż 90 dni w okresie ważności wizy i nie dłużej niż rok. Uprawnia również do poruszania się po terytorium innych państw strefy Schengen w okresie do 90 dni w ciągu 180 dni, w okresie ważności wizy.

Zezwolenie na pobyt czasowy

O udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy można ubiegać się, jeśli zachodzą okoliczności uzasadniające zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż trzy miesiące. Wyjątkiem są zezwolenia na pobyt czasowy udzielane ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu.

Zezwolenie jednolite

Zezwolenie jednolite to zezwolenie na pobyt i pracę. Procedura jego uzyskania jest korzystna – wszystkie formalności odbywają się w ramach jednego postępowania administracyjnego. W związku z tym cudzoziemiec nie musi odrębnie ubiegać się o zezwolenie na pobyt (np. wizę), a pracodawca o zezwolenie na pracę. Po udzieleniu jednolitego zezwolenia na pobyt czasowy i pracę na terytorium Polski wojewoda wydaje cudzoziemcowi z urzędu kartę pobytu.

Jak złożyć wniosek o zezwolenie jednolite?

Wniosek o wydanie zezwolenia jednolitego zawsze składa osobiście cudzoziemiec, dla którego zezwolenie ma zostać wydane, wraz z niezbędnymi załącznikami. Zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udziela się na czas określony – nie krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż 3 lata.

Nie ma możliwości przedłużenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Cudzoziemiec, któremu kończy się zezwolenie, może:

- złożyć wniosek o wydanie kolejnego zezwolenia jednolitego lub
- wyjechać z Polski przed końcem ważności zezwolenia.

WAŻNE!

Zmiana pracodawcy, pracodawcy użytkownika lub warunków pracy wymaga zmiany jednolitego zezwolenia na pobyt czasowy i pracę lub złożenia wniosku o nowe zezwolenie.

Cudzoziemiec musi wystąpić z wnioskiem o zmianę zezwolenia lub wydanie nowego zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, jeśli pracodawca chce zmienić:

- stanowisko, na jakim cudzoziemiec ma wykonywać pracę,
- najniższe wynagrodzenie, które może otrzymywać cudzoziemiec na danym stanowisku,
- wymiar czasu pracy,
- rodzaj umowy, na podstawie której cudzoziemiec ma wykonywać pracę.

W praktyce:

Zmiana stanowiska, wynagrodzenia lub wymiaru czasu pracy, wymaga zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

Transport krajowy i uprawnienia wynikające ze „specustawy”

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w Polsce może pracować obywatel Ukrainy, który:

- przebywa legalnie w Polsce i ma ważny tytuł pobytowy albo
- przybył legalnie na terytorium Polski z terytorium Ukrainy, w okresie po 24 lutym 2022 roku, w związku z działaniami wojennymi w Ukrainie i deklaruje zamiar pozostania w Polsce.

Obywatela Ukrainy można zatrudnić na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej.

Można legalnie zatrudnić obywatela Ukrainy, o ile jego pobyt na terytorium jest legalny. W takim przypadku należy w ciągu 7 dni od daty podjęcia pracy poinformować powiatowy urząd pracy – właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania pracodawcy.

W celu zatrudnienia obywatela Ukrainy na stanowisku kierowcy krajowego należy wypełnić formularz: Powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy (PSZ-PPWPU) na portalu praca.gov.pl.

Ta procedura dotyczy zarówno obywateli Ukrainy, którzy wjechali do Polski 24 lutego 2022 roku w związku z działaniami wojennymi w Ukrainie lub później, jak i osób, które przebywają legalnie w Polsce na innej podstawie (np. zezwolenia na pobyt czasowy).

W chwili obecnej obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski od 24 lutego 2022 roku w związku z działaniami wojennymi w Ukrainie, korzystają z ochrony czasowej. Ich pobyt w Polsce jest legalny, bez dodatkowych zaświadczeń do 4 marca 2026 roku.

Prawo jazdy

Do prowadzenia pojazdów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uprawnia prawo jazdy danego kierowcy wydane w kraju jego pochodzenia. Jednak kierowca może korzystać z niego maksymalnie przez sześć miesięcy od momentu wjazdu do Polski. Po tym czasie prawo jazdy należy wymienić.

Kierowca wykonujący przewóz drogowy musi uzyskać wpis do polskiego prawa jazdy, potwierdzający spełnienie wymagań ustawy o transporcie drogowym.

W dokumencie prawa jazdy musi zostać wpisany kod 95. W świetle obowiązujących przepisów taki wpis do prawa jazdy potwierdza posiadane kwalifikacje kierowcy zawodowego.

Dokumenty wymagane dla kierowcy międzynarodowego

Zapoznaj się z dokumentami wymaganymi do podjęcia legalnej pracy w Polsce w charakterze kierowcy międzynarodowego przez obywateli spoza Unii Europejskiej.

Świadectwo kierowcy

W przypadku zatrudnienia cudzoziemca na stanowisku kierowcy wykonującego międzynarodowy transport rzeczy konieczne jest posiadanie przez te osoby świadectwa kierowcy, które jest potwierdzeniem legalności zatrudnienia. Świadectwo wydaje się na wniosek przedsiębiorcy posiadającego licencję wspólnotową (wniosek można złożyć na piśmie lub w postaci dokumentu elektronicznego).

Świadectwo kierowcy wydaje Główny Inspektor Transportu Drogowego na okres do 5 lat. Składając wniosek o wydanie świadectwa kierowcy, należy wybrać jego kategorię, w zależności od tego, czy kierowca będzie poruszał się pojazdem do 3,5 tony czy pojazdem powyżej 3,5 tony.

Zaświadczenie A1

Zaświadczenie A1 potwierdza, któremu ustawodawstwu w zakresie zabezpieczenia społecznego podlega dana osoba. Zaświadczenie może zostać wydane, jeśli spełnione są warunki wynikające z przepisów prawa unijnego.

Zaświadczenie potwierdza, że w okresie pracy za granicą właściwe jest ustawodawstwo polskie, a więc składki powinny być opłacane w Polsce.

Z wnioskiem o wydanie zaświadczenia A1 może wystąpić:

- pracodawca,
- osoba wykonująca pracę na własny rachunek,
- pracownik.

ZUS ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH **US-4**

**WNIOSEK O WYDANIE ZAŚWIADCZENIA A1
DLA OSOBY WYKONUJĄCEJ PRACĘ NAJEMNĄ W DWÓCH LUB WIĘCEJ
PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH UE, EOG LUB SZWAJCARII
(art. 13 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004)**

Instrukcja wypełniania

Wypełnij ten wniosek, jeżeli starasz się o zaświadczenie A1 w związku z pracą najemną wykonywaną w dwóch lub więcej państwach członkowskich UE, EOG lub w Szwajcarii.

Szczegółowe informacje o sposobie wypełnienia wniosku znajdziesz w dokumencie „Jak otrzymać zaświadczenie A1, Poradnik”.

1. Wypełnij WIELKIMI LITERAMI
2. Pola wyboru zaznacz znakiem **X**
3. Wypełnij kolorem czarnym lub niebieskim (nie ołówkiem)

Dane pracownika

PESEL

Rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość

Podaj, jeśli nie ma nadanego numeru PESEL

Imię

Nazwisko

Miejsce urodzenia

W przypadku obywatela państwa trzeciego – do wniosku dołącz wypełniony formularz US-54 „Informacja o legalności zamieszkania obywatela państwa trzeciego”.

W przypadku obywatela państwa członkowskiego – do wniosku dołącz wypełniony formularz US-55 „Informacja o miejscu zamieszkania obywatela UE, EOG lub Szwajcarii”.

Adres w państwie pobytu

Ulica

Numer domu Numer lokalu

Kod pocztowy Miejscowość

Nazwa państwa

Brak stałego adresu

Dane pracodawcy (1)

NIP

Jeśli pracodawcą jest podmiot zagraniczny, nie wypełniaj tego pola

REGON

Jeśli pracodawcą jest podmiot zagraniczny, nie wypełniaj tego pola

Numer identyfikacyjny zagranicznego pracodawcy

Nazwa

Ulica

Numer domu Numer lokalu

Kod pocztowy Miejscowość

Nazwa państwa

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w internecie – www.zus.pl Strona 1 z 4

Transport to specyfika.

Dlatego KOBEN oferuje specjalistyczną usługę **Kadry i płace w transporcie**, łączącą prawo pracy, rozliczanie czasu pracy kierowców i gotową listę płac.

Oferta KOBEN

Drogi Przedsiębiorco, od 17 lat wspieramy klientów w doradztwie prawnym i oferujemy szereg usług, dzięki którym prowadzenie firmy transportowej staje się pewniejsze, bezpieczniejsze i zgodne z aktualnymi przepisami. Zaufało nam już ponad tysiąc przewoźników.

Dołącz do nich i zapoznaj się z naszą ofertą:

- Analiza i ewidencja czasu pracy kierowców;
- Rozliczanie podróży służbowych;
- Przygotowanie dokumentacji kierowców;
- Odwołania od decyzji administracyjnych;
- Reprezentacja podczas kontroli ITD / PIP;
- Szkolenia dla kierowców;
- Ochrona prawna przewoźnika.

Kadry i płace w transporcie

Kompleksowa obsługa pracodawców zatrudniających kierowców i cudzoziemców, obejmująca umowy, ZUS, A1, czas pracy, listy płacy oraz przygotowanie dokumentacji na potrzeby kontroli PIP i ITD.

[DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ](#)

koben

Kancelaria Transportowa KOBEN

Katowice, ul. Źeliwna 38

Bielsko-Biała, Aleja Armii Krajowej 220

+48 33 472 08 91, +48 500 415 527

dok@kobben.pl

www.kobben.pl

